

Teaching Guide						
Identifying Data				2020/21		
Subject (*)	Sociology of Education		Code	652G01003		
Study programme	Grao en Educación Infantil					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Hybrid					
Prerequisites						
Department	Socioloxía e Ciencias da Comunicación					
Coordinador	Vazquez Fernandez, Xose Gabriel	E-mail	gabriel.vazquez@udc.es			
Lecturers	Vazquez Fernandez, Xose Gabriel	E-mail	gabriel.vazquez@udc.es			
Web	www.udc.gal					
General description	Básicamente, trátase de concebir a educación como un sistema en sí mesmo, coas súas correspondentes partes, elementos, funcións, organización, institucionalización, etc.; e que a súa vez forma parte do sistema social en xeral. Con esta materia o que se pretende é que o alumnado acade un grao de coñecemento e tamén concienciación e interiorización do proceso conformador da educación como fenómeno sociolóxico, co seu correspondente espazo, papel e funcións nas nosas sociedades. Tamén se trata dunha formación que persegue dotar de habilidades teórico prácticas ao seu alumnado sobre un ámbito tan importante como a educación, para que a integren tanto a nivel persoal como profesional.					
Contingency plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
A2	Coñecer os desenvolvimentos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
A6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
A9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudiantes con dificultades.
A10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
A11	Coñecer e saber exercer as funcións de tutor e orientador en relación coa educación familiar.
A12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
A13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións más relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalista; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable.

A14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
A15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
A19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudiante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
A23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidad, así como contribuir á innovación e á mellora en educación infantil.
A24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
A25	Abordar análises de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
A57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.
B16	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.
B18	Capacidade para relacionarse positivamente con outras persoas.
B19	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B21	Coñecemento e comunicación en linguas estranxeiras.
B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
B23	Habilidades sociais para exercer o liderado na aula.
B24	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudio e do contexto profesional.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes	Learning outcomes	Study programme competences		
		A1	B16	C6
Coñecemento do sistema educativo dentro do sistema social		A10	B19	C7
		A14	B21	
		A15	B23	
		A23		
		A24		
Coñecer os principais debates teóricos e principais autores responsables de teorías sociolóxicas sobre a educación		A2	B15	
		A6	B18	
		A9		
		A11		
Coñecer as principais correntes e debates sociais entorno á educación no século XXI		A10	B15	C4
		A23	B22	
		B24		
Aplicar de forma inicial técnicas de investigación social para a recollida e análise da información		A6	B15	C4
		A9	B16	C8
		A10	B21	
		A25		
		A57		

Análise de contidos do sistema educativo	A9 A10 A13 A14 A15 A23 A24	B15 B16 B18 B21 B23 B24 B25	C4 C6 C7 C8
Aplicación dos coñecementos manexados á realidade social nas súas diferentes manifestacións, para acadar a perspectiva da mesma desde o ámbito da educación.	A2 A11 A12 A13 A23	B15 B16 B21 B22 B23 B24 B25	C6 C8
Coñecemento e comprensión das funcións sociais da educación.	A6 A9 A10	B15 B16 B21	C4 C8
Síntese dos coñecementos teóricos e do estudo empírico da realidade social en relación coa educación	A9 A10 A15 A23	B15 B16 B19 B22 B23 B24 B25	C4 C6 C8
Avaliación do sistema educativo, así como das súas implicacións tanto a nivel social como persoal	A9 A10 A15 A19 A23	B15 B16 B18 B19 B21 B22 B23 B24 B25	C4 C6 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
Bloque 1	1.1. Definición sociolóxica de educación 1.2. Historia da educación 1.3. Educare e educere 1.4. A educación como un feito social e como un fenómeno sociolóxico 1.5. O sistema educativo dentro do sistema social
Concepto sociolóxico de Educación	
Bloque 2	2.1. A constitución da sociedade e dos individuos 2.2. Análise sociolóxico das estruturas, as relacións e das institucións sociais. 2.3. Análise sociolóxico sobre a sociedade do coñecemento, da información e da comunicación. 2.4. Estudio sociolóxico dos estilos de vida, do consumo e da sostenibilidade. 2.5. La naturaleza como fuente de educación.
Fontes e referencias da educación: o proceso de socialización	

Bloque 3	3.1. Función de reproducción social 3.2. Función de cambio social 3.3. Reformas e cambios educativos 3.4. Desigualdades sociais en base a xénero, clase social, etnia, cultura, identidade, etc. 3.5. Análise sociolóxico sobre o impacto social dos fenómenos da inmigración humana.
Bloque 4	4.1. Educación formal 4.2. Educación informal 4.3. Educación non formal 4.4. A organización escolar: formal e informal
Bloque 5	5.1. Estudio sociolóxico da estrutura e función das escolas e das organizacións educativas na sociedade actual 5.2. Os axentes educativos: - A familia e a comunidade - Institucións sociais - A función do maestro e profesores - Alumnos 5.3. Socioloxía da interacción no aula 5.4. Socioloxía da infancia e da adolescencia.

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	A24 A25 A9 A11 B25 B15 C6	2	2	4
Guest lecture / keynote speech	A10 A24 A10	13	19	32
Supervised projects	A1 A9 A23 A9 A23 B15 B22 B25 B15 B22 C7	15	20	35
Directed discussion	A2 A11 A13 A14 A19 A2 A11 B16 B21 B23 B24 B24 C4 C6 C8	5	0	5
Online discussion	A6 A13 A23 A24 A57 A2 A11 A23 B18 B19 B22 B24 B25 B15 B24 C6 C8 C4	0	5	5
Online forum	A12 A6 A9 A11 B15 B18 B18	0	5	5
ICT practicals	A6 A12 A24 A25 A2 A11 B19 B25 C8 C6	0	10	10
Document analysis	A13 A57 B22 B23 B25 C6 C7 C8	5	20	25
Workbook	A9 A10 A14 A15 A24 B23 B24 C6 C7 C8	0	25	25
Problem solving	A10 A11 A2 A6 A11 B18 B24 B18 B24	1	2	3
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	O curso iniciárase coas instruccións e formas de levalo a cabo. Para o cal, tanto o modelo como as pautas da docencia repetiranse ata que quede clara e operativa a mecánica da impartición da materia.
Guest lecture / keynote speech	Explicación por parte do profesor dos contidos teórico/prácticos xerais, más suliñables e necesarios para comprender os bloques e temas da materia de Socioloxía da Educación, así como para levar a cabo os traballos tutelados.
Supervised projects	O contido da materia abórdase mediante traballos de búsqueda de información por parte do alumnado, que terá temporalidade semanal en base ao contido explicitado ou que toque abordar na mesma. Estas partes ou traballos terán un calendario de entregas, mediante a plataforma Moodle.
Directed discussion	Tanto para a explicitación dos contidos da materia como para a parte práctica da mesma mediante a realización dos correspondientes traballos, o plantexamento do curso trata de manter unha canle aberta tanto para as consultas, preguntas ou dúbidas que poda ter o alumnado como para as súas aportacións, consideracións, opinións e demás cuestións ou contidos que podan constituir a materia.
Online discussion	Na medida que sexa posible e permita o desenvolvemento dos contidos e as ferramentas de comunicación, tratarase de levar os contidos a unha plataforma para o seu debate colectivo.
Online forum	Durante o curso estará abierto un foro para o plantexamento de calquera cuestión relacionada co mesmo e, sobre todo, os seus contidos.
ICT practicals	O desenvolvemento do curso precisa do emprego das TICs para todo e en todo momento.
Document analysis	Os traballos tutelados implican a procura, lectura e análise de fontes documentais para a elaboración dos mesmos.
Workbook	Procurarase facer fincapé nas lecturas por parte do alumnado sobre obras significativas e relevantes para a comprensión da materia impartida.
Problem solving	Durante o curso estará permanentemente aberta e dispoñible a plataforma para a resolución de calquer problema que poida xurdir.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	As clases son eminentemente prácticas, polo que os estudiantes desenvolven o contido e coñecemento da materia especialmente a través do traballo individual, da investigación documental e a súa participación nos temas tratados, así como nas entregas periódicas a realizar (máis titorías, lecturas, debates, etc.).
Problem solving	Por elo, tanto o contido teórico como as actividades que se desenvolverán na parte práctica implican unha estreita colaboración entre o alumnado e o seu traballo e o profesor como guía; xa que nesta materia as horas de prácticas dedícanse principalmente á preparación e seguimento do traballo por parte dos estudiantes, así como a outras cuestións relacionadas coa materia.
Online forum	Para estudiantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de avaliación continua, acordaranse no inicio do curso titorías compatibles coa súa dedicación.
ICT practicals	No caso das primeiras e/ou segundas oportunidades que non correspondan á avaliación continua, os criterios de avaliação rexeranse segundo a realización dunha proba oral ou escrita, segundo o número de alumnos e as circunstancias; proba na que se incluirán preguntas teóricas e prácticas e na que os estudiantes deberán demostrar que acadaron as competencias e os resultados de aprendizaxe da materia.
Workbook	
Document analysis	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Guest lecture / keynote speech	A10 A24 A10	Os contidos explicitados na exposición dos temas nas clases durante as sesións maxistrais serán avaliados e tidos en conta nos traballos tutelados cos que se planifica e avalia a materia.	20
Directed discussion	A2 A11 A13 A14 A19 A2 A11 B16 B21 B23 B24 B24 C4 C6 C8	Trátase de agudizar o razonamento crítico nesta materia e utilizar as categorías de análise plantexadas en cada sesión dedicada ós temas de discusión. Esta parte de asignatura intentará medir ou avaliar a participación, implicación e interese do alumnado.	5

Supervised projects	A1 A9 A23 A9 A23 B15 B22 B25 B15 B22 C7	Ao longo do curso, semana a semana, haberá que elaborar un traballo sobre o tema ou contido correspondente, o cal deberá ser entregado a través da plataforma Moodle. As entregas periódicas terán carácter obligatorio e, tanto os seus contidos como entregas serán tidas en conta á hora de avaliar o seguimento e cumprimento da materia.	30
Online discussion	A6 A13 A23 A24 A57 A2 A11 A23 B18 B19 B22 B24 B25 B15 B24 C6 C8 C4	Na medida do posible e que permita tanto as TICs como o desenvolvimento do curso, procurarase desenvolver debates en grupo no que valorarase a participación nos mesmos en relación coa materia. Como non é segura a súa realización, a cualificación inclúese no apartado de "Discusión dirixida".	0
ICT practicals	A6 A12 A24 A25 A2 A11 B19 B25 C8 C6	O emprego das TICs vai a ser necesaria, polo que o seu manexo ou dominio contará á hora de realización dos traballos e nas demás metodoloxías nas que se avalia a materia. É dicir, este non é un apartado cunha avaliación específica senón que se verá reflexada nos outros.	0
Workbook	A9 A10 A14 A15 A24 B23 B24 C6 C7 C8	As lecturas deberán reflexarse nos traballos tutelados, tanto no que respecta á conformación de contidos como de referencias. Asemejando, tamén poderán ter reflexo nas discusión ou debates. Ademais, ao longo do curso aconsellaranse varias lecturas, dependendo a súa obligatoriedade da disponibilidade de tempo que permita a planificación das demás metodoloxías.	15
Document analysis	A13 A57 B22 B23 B25 C6 C7 C8	Esta é a parte ou compoñente principal para conformar axeitadamente os contidos dos traballos tutelados, polo que avalíase a procura, interese, intensidade e profundidade no análise das fontes de información e documentais. Polo que a súa avaliación é a fundamental dos traballos tutelados.	30

Assessment comments

Esta materia está plantexada para ser cursada mediante a participación por parte do alumnado na investigación e elaboración de contidos, análisis, etc. Asemejando, trátase dunha avaliación continua. Polo tanto, a súa planificación e desenvolvemento céntrase no segmento a través dos traballos que deben desenvolverse semana a semana, en base aos contidos da materia, e que deben entregarse a través da plataforma Moodle. Sendo por tanto o seguimiento, participación, realización e entrega dos traballos os pilares do curso.

Entenderase por avaliación suficiente para superar a materia na súa primeira convocatoria ordinaria obter un 50% entre as metodoloxías descritas.

Esta avaliación é específica para a primeira convocatoria ordinaria da asignatura, é dicir, aquela constituida por unha avaliación continua.

Para o resto de casos e convocatorias haberá unha proba ou examen (oral ou escrita), no que ademais dos contidos teóricos se inclúe un soposto de carácter práctico.

O traballo participativo so será válido para a primeira convocatoria e a súa correspondente avaliación continua.

Para o resto de convocatorias que non sexan á primeira ordinaria, non se gardan puntuacións nin traballos ou probas anteriores.

Sources of information

Basic	<p>- Fernández Palomares Francisco (2003). Sociología de la educación. Madrid: Pearson</p> <p>- Guerrero Serón, Antonio (1996). Manual de sociología de la educación. Madrid: Síntesis.</p> <p>OUTROS MANUAIS: - Durkheim, Emile (1996): Educación y sociología. , Barcelona: Editorial Península.- Gómez Jaldón, Celestino (2005): Sociología de la educación. Madrid: Pirámide.- González Radío, Vicente (1998). El futuro de su presente: Análisis de una Autopercepción. A Coruña: CESUGA.- Guerrero Serón, Antonio (2003): Enseñanza y sociedad: el conocimiento sociológico de la educación. Madrid: Siglo veintiuno.</p> <p>PARA O BLOQUE 1: CONCEPCIÓN DA EDUCACIÓN- Gutiérrez Zuluaga, Isabel: Historia de la educación. Madrid: Narcea, 1972- Negrín Fajardo, Olegario: Historia de la educación. Madrid: Centro de Estudio Ramón Areces, 2009.</p> <p>PARA O BLOQUE 2: FUENTES DA EDUCACIÓN- Rousseau, Jean-Jacques: Emilio ou Da educación. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela; [Madrid?]: Fundación BBVA, [2006]- Durkheim, Emile: Educación como socialización. Salamanca: Sígueme, 1976.</p> <p>PARA O BLOQUE 3: FUNCIONES DA EDUCACIÓN- Freire, Paulo: Educación y cambio. Buenos Aires: Galerna, 2002.- Bourdieu, Pierre: Las estrategias de la reproducción social. Buenos Aires: Siglo Veintiuno, 2011.</p> <p>PARA O BLOQUE 4: FORMAS DA EDUCACIÓN- Coombs, Philip H.: La Crisis mundial de la educación perspectivas actuales. Madrid : Santillana, D.L. 1986.-Coombs, Philip H.: La Lucha contra la pobreza rural</p> <p>estudio preparado para el Banco Mundial por el Consejo Internacional para el Desarrollo de la Educación. Madrid: Tecnos, D.L. 1975</p> <p>PARA O BLOQUE 5: ACTORES DA EDUCACIÓN- Harris, Judith Rich: The nurture assumption: why children turn out the way they do. London: Bloomsbury, [1999]- García Aretio, Lorenzo: Claves para la educación : actores, agentes y escenarios en la sociedad actual. Madrid: UNED, [2009]</p>
Complementary	<p>Almarcha, Amparo: "Cien años de la sociología de la educación en España: 1877-1977". En REIS, 2, 115-148.</p> <p>Alonso Hinojal, I.: Educación y Sociedad. Las Sociologías de la Educación. CIS. 1991.</p> <p>Collins, Randall: La Sociedad credencialista: sociología histórica de la educación y de la estratificación. Madrid : Akal, [1989]</p> <p>Comenius, Johann Amos: Didáctica magna. Madrid: Reus, D.L. 1971</p> <p>Hernando Calvo, Alfredo: Viaje a la escuela del Siglo XXI. Así trabajan los colegios más innovadores del mundo. Fundación Telefónica; Madrid, (2015)</p> <p>Pinker, Steven: La tabla rasa la negación moderna de la naturaleza humana. Barcelona: Paidós, [2003]</p>

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
History of Education/652G03011
Multicultural Education/652G03013
Educational Anthropology/652G03029
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Theory of Education/652G03001
Social Pedagogy/652G03006
Evaluation and Diagnosis in Socio-Educational Needs/652G03039
Subjects that continue the syllabus
Design and Development of the Socio-Educational Action/652G03002
Animation and Sociocultural Management/652G03017
Communication and Cooperation in Socio-Educational Action/652G03020
Other comments
Recoméndase enviar os traballos telemáticamente e, de non ser posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, emplegar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.